Stedelijk Onderwijs

Raad van Bestuur AG Stedelijk Onderwijs Zitting van 25 november 2022

Besluit **GOEDGEKEURD**

A-punt AG Stedelijk Onderwijs

Samenstelling
de heer Koen Daniëls; mevrouw Mie Branders; mevrouw Peggy Pooters; mevrouw Jinnih Beels, Voorzitter; de heer Paul Cordy
de heer Claude Marinower; de heer Bavo Smits; de heer Marc Swyngedouw; mevrouw Greet Valck; mevrouw Sanne Descamps; mevrouw Nathalie van Baren; de heer Sander Rottiers
mevrouw Greet De Vrij

Iedereen aanwezig, behalve:
mevrouw Elke Verhaert

Zijn verontschuldigd:
mevrouw Peggy Pooters; de heer Bavo Smits

Zijn eveneens aanwezig:
mevrouw Karolien Naert, Manager Juridische Zaken; de heer Benjamin Theys, Medewerker kabinet onderwijs; mevrouw Gonda Verhaert, Bedrijfsdirecteur; mevrouw Veronique Van Langenhove, Kabinetschef schepen onderwijs; de heer Jeff Van Poppel, Zakelijk directeur

---

5	**2022_RVBAGSO_00195**	**Onderwijsorganisatie - Stedelijke basisschool Creatopia - Inkrimping - Goedkeuring**

Beknopte samenvatting
De raad van bestuur van AG Stedelijk Onderwijs (AGSO) keurt de inkrimping goed van stedelijke basisschool Creatopia van een driestroom naar een tweestroom basisschool. Hierbij wordt ingezet op adaptieve capaciteit: indien de capaciteitsdruk in de toekomst terug toeneemt, kan de school een bijkomende stroom inrichten binnen de bestaande gebouwen. De inkrimping wordt volledig doorgevoerd vanaf schooljaar 2023-2024.

Motivering

Gekoppelde besluiten

- 2022_RVBAGSO_00102 - Strategische aanbodnota 'Een onderwijsaanbod voor de Antwerpenaar - een blik op de toekomst' - Addendum - Goedkeuring
- 2022_RVBAGSO_00164 - Basisonderwijs in onderwijszone 7: Stedelijke basisscholen De Kameleon, Creatopia, Edison, Het Accent en Polderstad - Principebeslissing capaciteit en aanbod - Goedkeuring
- 2019_RVBAGSO_00121 - A2_15_Patrimonium vastgoedprojecten - SO/15/1027249 - Stedelijke basisschool Creatopia - Van Peenestraat 4, 2020 Antwerpen - renovatie - goedkeuring overeenkomst AG Stedelijk Onderwijs en AG VESPA - Goedkeuring
- 2020_RVBAGSO_00017 - Strategische aanbodnota AGSO - 'Een onderwijsaanbod voor de Antwerpenaar - een blik op de toekomst' - Programma 31 - Levenslang leren - Goedkeuring

Aanleiding en context

Stedelijk Onderwijs

Binnen het stedelijk basisonderwijs streven we naar voldoende capaciteit in de buurt. We bekijken deze capaciteit per onderwijszone. In de aanbodnota 'Onderwijsaanbod voor de Antwerpenaar: een blik op de toekomst' worden deze zones ingedeeld in 4 groepen, afhankelijk van de capaciteitsoverschotten of tekorten in de zone enerzijds en het marktaandeel van het Stedelijk Onderwijs anderzijds.

In onderwijszone 7 Kiel, Expo, Hoboken, Valaar, Koornbloem heeft AGSO een hoog marktaandeel (43% in schooljaar 2021-2022) en de gemiddelde invullingsgraad van onze scholen is 80,2% . De HIVA capaciteitsmonitor voorspelt voor zone 7 de grootste absolute overschotten met 1666 plaatsen bij 85% invulling en 3501 plaatsen bij 100% invulling. Zelfs bij een voorzichtige interpretatie van deze cijfers is duidelijk dat de levensvatbaarheid van bestaande scholen en reeds geformuleerde bijkomende ambities in het gedrang komen door het capaciteitsoverschot en de onderlinge concurrentie.

Op basis van een analyse van de capaciteit en het aanbod in de zone (invullingsgraad van de scholen, vraagprognoses, evolutie van het aantal kinderen in de zone, geplande uitbreidingen andere netten, stand van zaken patrimoniumontwikkelingen en geplande bouwprojecten) besliste de raad van bestuur op 28 september 2022 principieel om onder meer stedelijke basisschool Creatopia in te krimpen.

De nodige onderzoeken en inspraakprocedures over deze principiële beslissing werden opgenomen door het directiecomité. Hieruit blijkt dat het is aangewezen om stedelijke basisschool Creatopia om te vormen tot een tweestroom basisschool vanaf schooljaar 2023-2024. Deze beslissing dient nu genomen te worden met het oog op het doorgeven van de capaciteiten voor Meld-je-aan 2023-2024.

	PK	K1	K2	K3	Kleuter totaal	L1	L2	L3	L4	L5	L6	Lager totaal	Basis totaal
Ingeschreven leerlingen 30/6/2023	82		43	44	169	43	50	33	30	40	22	218	387
CAR 2022-2023	44	75	75	75	269	75	75	75	75	75	75	450	719
CAR 2023-2024	50	50	50	50	200	50	50	50	50	50	50	300	500

Juridische grond

Het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997.

Het besluit van de Vlaamse regering van 17 juni 1997 betreffende de programmatie- en de rationalisatienormen in het gewoon basisonderwijs.

Regelgeving: bevoegdheid

De inhoudelijke afbakening van bevoegdheden binnen het AGSO stipuleert dat de raad van bestuur bevoegd is voor beslissingen met betrekking tot het aanbod, inbegrepen programmeren en rationaliseren van onderwijsinstellingen en oprichten, fusioneren en sluiten van onderwijsinstellingen.

Fasering

zie argumentatie

Inspraak

Dit besluit werd samen uitgewerkt met de schooldirecteur en netwerkdirecteur. De directeur is vragende partij om, gegeven het feit van de omvorming, deze zo snel mogelijk door te voeren.

Op 15 november 2022 wordt de inkrimping voorgelegd op het formeel vakbondsoverleg.

Het schoolteam zal na de beslissing worden ingelicht.

Argumentatie

Stedelijk Onderwijs

Stedelijke basisschool Creatopia is qua capaciteit een driestroom basisschool op 2 locaties (onderlinge afstand 240 m):

- Driestroom kleuterschool in de Valerius De Saedeleerstraat 2
- Driestroom lagere school in de Van Peenestraat 4. De leerlingen zitten momenteel in tijdelijke huisvesting in de Jan Frans van de Gaerstraat (afstand 950m)

De school stelt momenteel capaciteit open voor een driestroom met een kleinere instapklas wegens de beperkte ruimte in de kleuterschool. Qua leerlingenaantal is de school slechts een anderhalfstroom:

	PK	K1	K2	K3	Kleuter totaal	L1	L2	L3	L4	L5	L6	Lager totaal	Basis totaal
Ingeschreven leerlingen 30/6/2023	82		43	44	169	43	50	33	30	40	22	218	387
CAR 2022-2023	44	75	75	75	269	75	75	75	75	75	75	450	719

We streven binnen het Stedelijk Onderwijs naar kleine tot middelgrote scholen. Een driestroom basisschool is qua schoolorganisatie niet optimaal: een te groot schoolteam is moeilijk om aan te sturen, op te volgen en te evalueren en de grote schaal bemoeilijkt een goede contact tussen de verschillende betrokkenen (directie, schoolteam, beleidsteam en leerlingen). Deze moeilijkheden zijn des te groter voor een school op 2 vestigingsplaatsen. Vanuit de concrete schoolpraktijk weten we dat een tweestroom (2 parallelklassen per leerjaar) zowel op pedagogisch vlak (mogelijkheid tot samenwerking tussen leerkrachten en leerlingen) als op vlak van schoolorganisatie het beste evenwicht bewandelt tussen kleinschaligheid en schaalvoordelen. Door de capaciteit van Creatopia in te krimpen van een driestroom naar een tweestroom bouwen we lege capaciteit af met enkel voordelen voor de school.

Alternatieve capaciteitsstructuren (met meer capaciteit in de eerste graden van de lagere school en minder in de laatste graad) werden onderzocht maar zijn niet wenselijk:

- Het leerlingenaantal in de laatste graad verschilt jaarlijks. Dat zien we bijvoorbeeld door het leerlingenaantal van de laatste graad van vorig schooljaar te vergelijken met het leerlingenaantal van dit schooljaar (respectievelijk 42 en 62 leerlingen). Door minder capaciteit open te verklaren in de latere jaren creëren we een risico op overbezetting en een jaarlijks afwachten en gepuzzel voor het al dan niet ontdubbelen van een klas.

	PK	K1	K2	K3	Kleuter totaal	L1	L2	L3	L4	L5	L6	Lager totaal	Basis totaal
Ingeschreven leerlingen 30/6/2022	89		45	44	178	53	35	35	45	30	12	210	388
Ingeschreven leerlingen 30/6/2023	82		43	44	169	43	50	33	30	40	22	218	387

- Het inschrijvingsrecht voorziet een gegarandeerde schoolloopbaan of verworven inschrijving: eenmaal een leerling is ingeschreven, moet de school een plaats voorzien voor de volledige schoolloopbaan van

de leerling. We steven dan ook steeds naar volledige doorstroom binnen de school. Hiervoor is een gelijke capaciteit per leerjaar aangewezen.

- Er is de laatste jaren sterk ingezet op het terugdringen van vroegtijdig schoolverlaten, al van in de basisschool. Dit in het bijzonder op het Kiel binnen A'REA 2020 en nu verder met A'REA UP. Er wordt door verschillende partners sterk gesensibiliseerd rond het belang van ononderbroken leerloopbanen en risicofactoren zoals schoolse vertraging, zittenblijven of vroegtijdig uitstromen. Het werken met een piramidestructuur qua capaciteit binnen de lagere school ondergraaft al deze inspanningen.

Impact personeel

De omvorming tot een tweestroom basisschool heeft geen impact op personeel:

- De school heeft in geen enkel leerjaar meer leerlingen dan een tweestroom. De inkrimping heeft bijgevolg geen impact op leerlingenaantallen en lesuren.
- Een inkrimping is geen herstructurering: de teldag blijft 1 februari.

Impact patrimonium

Het omvormen van Creatopia tot een tweestroom basisschool heeft geen financieel risico op terugbetaling van ontvangen subsidies:

- In 2010 werd €36 741 Agion-capaciteitsmiddelen ontvangen voor aanpassingswerken sanitair en klaslokalen in de Van Peenestraat voor een bijkomende capaciteit van 78 plaatsen ten opzichte van de huidige leerlingenaantallen (223 leerlingen). Dat werd gerealiseerd en met een tweestroom lagere school (300 leerlingen) komen we dit engagement nog steeds na.
- De huidige werf voor de lagere school in de Van Peenestraat werd opgestart in mei 2022. De projectkost hiervan bedraagt € 14 044 565, deels gefinancierd met reguliere Agion-middelen. Hier is geen risico op terugbetaling omdat Creatopia nooit meer leerlingen heeft gehad dan een tweestroom basisschool (in 2018-2019 had Creatopia het hoogste leerlingenaantal met 183 kleuters en 317 leerlingen lagere school).

Het omvormen van Creatopia tot een tweestroom basisschool vereist geen bijkomende vastgoedprojecten:

- Het ontwerp van het vastgoedproject van de Van Peenestraat blijft ongewijzigd met het oog op adaptieve capaciteit. Er wordt nog verder onderzocht welke invulling de vrijgekomen ruimte hier krijgt.
- De Valerius De Saedeleerstraat is krap voor een driestroom kleuterschool (64% ten opzichte van de Agion-norm voor de huidige capaciteit) waardoor ze slechts 44 plaatsen openzet in de instapklas. Door de school in te krimpen tot een tweestroom kan de kleuterschool voor alle leeftijden dezelfde capaciteit voorzien. Aangrenzend aan de kleuterschool is ruimte vrijgekomen door het vertrek van het kinderdagverblijf. Deze ruimte is niet noodzakelijk voor een tweestroom kleuterschool, maar wel voor een driestroom kleuterschool met het oog op adaptieve capaciteit in de toekomst. De gesprekken hierover met AG Vespa zijn lopende.

Fasering

De inkrimping wordt volledig doorgevoerd vanaf schooljaar 2023-2024. Gegeven het feit dat Creatopia een tweestroom wordt, is het aangewezen deze omvorming zo snel mogelijk door te voeren. Vermits Antwerpen

geen capaciteitsgebied meer is, wordt niet langer herteld op 1 oktober. Dat wil zeggen dat de lege capaciteit die na 1 februari ingevuld kan worden, geen uren meer genereert per 1 september, wat nefast is voor de kwaliteit en de continuïteit van de personeelsformatie en het onderwijsaanbod. Door een stabiele instroom kan de school zowel haar visie op een kwaliteitsvolle manier laten leven alsook een sterk personeelsbeleid voeren.

Financiële gevolgen
Nee

Algemene financiële opmerkingen
/

Strategisch kader
Dit besluit past in de realisatie van volgende doelstellingen/projecten:

- 6 - Lerende en werkende stad
  - 2LWS02 - Onderwijs
    - 2LWS0205 - Stedelijk Onderwijs
      - 2LWS020503 - Breed aanbod in functie van leren en werken

Besluit

Artikel 1
De raad van bestuur van het Autonoom Gemeentebedrijf Stedelijk Onderwijs Antwerpen beslist om stedelijke basisschool Creatopia om te vormen tot een tweestroom basisschool vanaf schooljaar 2023-2024. Indien de capaciteitsdruk in de toekomst terug toeneemt, kan terug worden opgeschaald naar een driestroom basisschool binnen de huidige gebouwen.

Artikel 2
Dit besluit heeft in principe geen financiële gevolgen.

Artikel 3
Uitvoering beslissing:

Taak	Verantwoordelijke	Timing
Doorgeven inkrimping aan CAR	OBI en schooldirecteur	December 2022
Communicatie met het schoolteam	Netwerkdirecteur + schooldirecteur	Personeelsvergadering 5 december